

I DAG

Teir hava beint fyrir
arbeiðsloysinum

Sum dægð fyrir sólini

TEY árin, javnaðarmenn hava sitid við stjórnaðarleiðsluni í Danmark, er tað hent, at har áður var stórt arbeiðsloysi, er nú so gott sum hvør maður í arbeiði. Hetta mál er greitt á ymskum hátt og við ymskum atgerðum, eitt nú Egnasudviklingslógin, upplæring av ófaklærdum, so teir kunnu flytast til onnur arbeiðsøki o. s. fr. Tá ið Vinstru- og konservativu sótu við stjórnaðarleiðslu fyrst í 1950'num vant arbeiðsloysið stóðugi uppá seg og var í hæddini í 1952-53. Tá javnaðarmenn aftur komu til ræðið var farið undir miðvísan politikk fyrir at basa arbeiðsloysinum — og hetta eydnaðist. Vit skulu her nevna, hvussu stórt arbeiðsloysið var í nøkrum landkommunum í 1952-53 og hvussu vordið var sambært seinastu uppgærd 1964:

	1952/53:	1964:
Jetsmark kommuna	29,9 pst	0,0 pst.
Vedsted kommuna	28,6 „	0,0 „
Saltum-Hune kommuna	23,2 „	0,6 „
Hals kommuna	30,2 „	1,4 „
Hadsund kommuna	28,9 „	1,3 „
Kongerslev kommuna	27,9 „	0,0 „

Viðmerkingar

»UT KEMUR INNI- SPUNNIÐ TÓGV«

Hetta vóru orð figgjarmálaráðharrans Erlend Paturssonar nakað eftir at hitt sokallaða sjálfstýrislandsstýrið var sett. Menn væntaðu nógv, bíðaðu í tolni, men nú er tolið farið at bíla, ið hvussu er hjá tóðveldismonnum, um farast skal eftir »14. septembere«.

Vártingsetan var ikki serliga vónrik, har hendi stutt sagt litið og einki av týðningi. Ólavsokutingsetan var stutt, men sera áhugaverd, hvat tí »innispunna tónume« viðvíkir. Har kom veruliga nakað fram — men tógvði var óspunnið!

Meiraltin í landsstýrinum noktaði at seta pening av á figgjarglógini at fremja tey tiltøk, ið segðist vera grundarlagið undir »sjálfstýrislandsstýrinum« — »viðtókum«!

Stutt áðrenn henda hvolla brestin á tingi, skrivaði »14. sept.« at grundarlagið undir landsstýrinum var rokkið, tí landsstýrið nýtti

»... sjálfstýrisnevnið at penta og fíla at yvir afturhalds- og sam-bandspolitikk.«

Fyri stuttum kom málið fram um sildadnaðin. Ívadevst væntaði mangur, at nú hendi tað: »ut kemur inni-spunnið tógv«! Men gakk! »Tingakrossur« sigur, at landsstýrið loysir ikki málið um sildadnaðin og enn minni ein fundur á Parnassinum, og »14. sept.« heldur áfram í sinum lagi og gevur landsstýrinum hetta skoðsmál:

»Vit høvdu sutt at siga roknað við meira av »realitetum« á sildafundinum...«

Landbúnaðurin

Politikkur og landbúnaður

Tá ið vit hava skrivað um ymsk landbúnaðarviðurskipti, drigið fram brek og vist á farbarar leiðir at bota um hesi viðurskipti, er Dagblaðið altíð kyki at skugga sakliga talu til viks og rópar hetta: at seta stætt móti stætti o. t. Tað er ikki ómákin vert at spilla orð uppá tí likt tvælt; men frá einum »bóndae« hava vit fingið sendandi henda greinastubba:

I Dagblaðnum stendur greina-stubbi, sum finnist harlígá at SOSIALINUM fyrir skrivning haansara um landbúnaðarviðurskipti, tó uttan at nevna eitt dóm um, hvat ið er at finnst at.

Bláðið sleingir m. a. út, at SOSIALURIN vil seta stætt imóti stætti. Hetta er gomul saga og gamlar skuldsetingar, sum tóku seg upp beinanvegin sosialisman kom fram, tí socialistarnir hildu fram, at tað var meiningselevst, at nakrir fíkir jarðartráttar skuldu sita við allar iorðni, meðan hópurin av fólkinum leið neyð, hevði einki at

Tá ið nú tvey av landsstýrisbóð- unum, sum umboða stóran meiraltu av landsstýrinum siga, at stýrið als ikki er fort fyrir at rokja størstu áhugamálið fólksins,

hvi verður so landsstýrið sitandi?

Brev til Sosialin

TÍ UTVARPIÐ!

Tað er bara góðlíg, at »Nórð- an« fiskar 4000 pund, at miðvingar fáa veðr, ið vegar 58 pund og onkur hevur eisini áhuga at hoyra, at i morgin spæla Neistin og Kyndil hondbóltsdystir í Havn.

Um somu tíð, sum okkara útvarp byrjar við hesum lættisoppum í sendingum sínum, stendur útheim- urin at bresta av spenningi — at at bresta av tíðindum; men vit verða rurað í blund, eins og eingin útheim- ur var til. Stórtíðindini um koll- veltingina í Moskvu, kinesiska atom sprengingin, nýggju bretsku arbeið- arastjórnin og hesum líkt, fáa vit sum ein tíðindahala.

Onnur útvarp leggja allan dent á at koma við høvudstíðindinum fyrst tí soleiðis vilja lurtararnir hava tað: men okkara lurtarar, sum við spenningi fara til lurtitíðir at frætta, hvussu vordið er við Khrustjov og øðrum stórshendingum tí i heimi- num, skulu fyrst lurtar eftir, hvussu nógv ein av 30-40 Klakksvíksbát- um fiskaði í gjár, ella hvussu nógv ónevnd sildaskip drógu svart o. s. fr.

Góðu útvarpsmenn! Takið meg ikki illa upp; men álvarstos, halda tit ikki sjálvi, at tit kundu gjørt summar tíðindasendingar meira áhugaverdar, enn hesa, her verður sipað til?

Lurtari.

um jarðadráttum livir í armóð, ja, i trældómi i orðsins versta týðningi, tí ikki ein teirra kemur upp í 2000 kr. í løn um árið — og verst av øllum er tað, at jorðin her einans gevur eini 10 pst. av tí, hon vildi gívið, um fleiri høvdu hana í hendi og arbeiðdu hana við nútímans amboðum

So illa er stað, har jarðabrákið verður rikið eftir miðaldarligum sjónarmiðum, og har menniskjuni verða mettir víðisleysir lutir, ájavnt við hakan og spakan.

Hesum óskili víðið sosialisman heina fyrir, tá hon av fyrstu tíð kom fram. Sjálvandi vórðu jarðadráttar ríkindi óðir. Skuldsetingararnir um alt ilt regnaðu yvir javnaðarmenn — sama slag skuldsetingar, sum fólkalokkurin og allir javnlíkar hansara royna at halda við líka enn tann dag í dag; men nú er tó tann munur, at hvørki hin upplýsti bóndi- in ella hin upplýsti arbeiðarin trýr slikari ósakligari skrivning og enn minni teimum gomlu rakstrarróp- unum um tjóvari av ognun frá bøndrum ella øðrum — rakstrar- rópum, sum væl er vordið kámarí og kámarí, men alsamt hava sama týðning.

Sum bóndi veit eg, og allir bænd- ur við mær, at foroyiskt jarðabruk er nógv í afturhond í mun til okkara grannalond.

Eingir vilja vera gláðari enn bønd- urnir at taka undir við teimum, sum veruliga vilja gera nakað munandi fyrir jarðabrákið, og vit eru í mong- um forum vordnir eftirbátar í tann mun, at tað kreyst einki minni enn ein kollvelting, um vit skulu hugsa um at fáa okkara grannar aftur.

Lesið bara greinina um íslenska landbúnaðin sum stóð í SOSIAL- INUM fyrir stuttum.

Eg havi roynt at kanna eftir, hvat teir ymsku flokkarnir hava í stevnu síni um landbúnaðin.

Tað skal einki loyndarmál vera, at eg dugdi einki at finna uttan fáar og smáar reglur. Kám og einkisig- andi orð bið øllum flokkum uttan javnaðarflokkinum.

I stevnu javnaðarflokkinum stend- ur reit og greitt, hvat málið er við landbúnaðinum, hvussu hann skal skapast, hvussu hann skal ný- timensgerast við amboðum, og hvussu framtíðindan skal okkari í stevnu, hvussu vit skulu skipa okkum við keppi og sølu av búa- ðarvæðingum og -vorum, hvussu hvorið bóndi og træðarmanni verður tryggð meir lendi til umdverkinger og havið stórrí framtíðslu- og inntøkulíkindi o. s. fr.

Høvuðsheitini í hesum búnaðar- politikkari eru rein og greið, og tey eru nýskapandi og nútímansgerandi, og tey vilja geva hvorið einasta bónda og træðarmanni nógv betri arbeiðs- og inntøkulíkindi.

Hetta er stævna — og hin einasta — sum allir, ið starvast innanfyri landbúnað kunnu og eiga at fylkiast um.

Her verður eingin munur gjordur á nokrum stætti, og ikki stættur sett- ur móti stætti; men Dagblaðið og allir felagar tess eru, tá ið teir lí- kenna henda politikk, við tit at seta stætt móti stætti.

Bóndi.

Steinmetz: Johnson—Gold- water, Kampen om det Hvide hus. (Berlingske Verdens- politiske Bibliotek), kr. 9.75.

Hetta er frálík bók — stak hond- bók, sum ikki bara lýsir tey bæði forsetavalevni Johnson og Gold- water, men eisini mong fyribírgi í amerikanskum politikk, eins og hon gevur eittalla frágreiðing um stevnu- skráir flokkanna.

Bókin fer meira lægaliga við John- son; hann hevur roynt seg sum po- litikkari og er tí meira kendur; með- an hið ókenda og óroynda við Gold- water er umrøða av honum meira kritiska, samfundis sum objek- tivt verður vist á, at Goldwater sjálvi ikki er fanatikari; hann er bara vordin eitt samlingsmerki fyri neyðarhatarar, meðan ein neyvan kann seia, blettir á hansara fortíð á hesum øki.

Veitst tú

AT tað veruliga er hent, at ein drottning varð kallað kongur. Ungverjar høvdu slíka endstýð fyrir drottning- heitinum, at tá ið Maria,

Skipafelagið Føroyar

greiðir allan fluttning

á sjógv

á landi

í luftini

Bíleggið ferðaseðlar

Pf. Skipafelagið Føroyar

Tlf. 1225

AGN

Nýfryst HAVSILD á goymslu.

P-F BACALAO

tlf. 1360.

MARTIN TAUSEN til áminniagar

Mánamorgunin tann 12. í hesum komu tey sorgarboð úr Íslandi, at Martin Tausen var burtgingin við einum báti av Flatoyri um kvöldið tann 10. Tað hevur mangan vist seg soleiðis, at vissar ættir verða serliga hart rámaðar, tá havið krevr- ur. 3 beiggjar Martin eru deyðir á sjónum, og nú tók havið hann sum tann fjórða í sín vátu, kalda favn.

Livið hjá Martin Tausen, ella Martin á Gaddi sum hann vanliga var nevndur, kom ikki at verða nakar dansur á rósum. Sum óviti misti hann mammuna, og berg 43 ára gamal konuna.

Son froyingar flestir kom hann at balast á sjónum frá tí hann fekk prestsins hond á høvdi, og tí hann nú gekk burtur. Undir krignum sigldi hann so gott sum alla tíðina til Ongland við fiski, bæði sum bestimaður og sum skipari, og teir sum sigldu við honum, bóru honum tað skoðsmál, at hann var nerva-

sterkur sum fáur. Aftaná kriggii forði hann »Albert Victore«, »Saksa- berge« og »Silið« og fór síðani til Ís- lands og sigldi við trolarum og út- røðrabátum har.

Martin hevði eitt lætt og skemt- ligt sinni, og tann, ið var saman við honum keddi seg ikki. Hann var eitt gott fólk, ið ikki bar ilt til nakran.

Honum dámdi so væl at vera á sjónum, at hann ókuntið plagdi taka til skaldaorðini: Havið sang yvir mær vogglúðið, brimið meg rurað í blund, síðan eg elski at ferð- ast á sjógv, tí mína síðsta stund, og so kom eisini at verða.

Nú er Martin farin higan av fold um og eftir sita hansara kær og svrgja og vit, ið kendu hann og hildu av honum, vilja siga, at frið- ur verði við honum, har hann hvil- ur, í síni vátu grov.

Ein vinur.

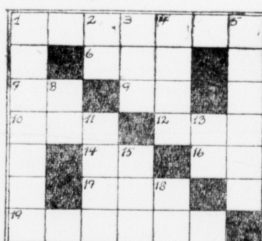
prinsessa arvaði krúnuna í 1382, varð hon krúnad sum »kongur av Ungarne«.

AT týskur professari sigur frá, at tónlistamenn nógv sjádnari eru berskallaðir enn onnur menni- skju.

AT gull kann hamrast til so tunnar skivur, at ein kann leggja 170. 000 omaná hvoria aðra fyrir at rokka uppá 1 cm.

AT harmonikan er eitt rættuliga nýtt tónleikatól og varð upp- funnin av manni, sum ber navn- ið Damian.

KROSSORÐ:

Yvir: 1) Bibl. navn 6) áarmunna 7) heiti 9) stytting 10) gøta 12) rændi 14) tveir eins 16) peningur 17) langt- an 19) síðari.

Níður: 1) mannsnavn 2) friður 3) viður 4) skund 5) dimmi 8) segl 11) góði 13) skreiddi 15) fuglur 18) tíð- arskeið.

— Tað eru bara fáa fólk, sum eru so klók, at tey duga at siggia, hvussu bytt tey eru!

Tveir fangar sita og práta saman: — Eg eri so gláður, tí eg stjól hand- an bilin!

— Hvi?

— Tí, tað má vera ræðuligt at vera óskylduga dómur!

— Memfólk eru óngtið so veik, sum tá ið ein kanna sigur teim- um, hvussu sterk, tey eru.

Tannlekun: — Tað verður at taka í minsta lagi ein hálvan tíma at plombera hesa tønna.

Professorin: Tað ger einki; eg kann renna mæ á verðshúsið at keypa ein ol so leingi.

— Tú, Heini, kærst tú ikki hana mær ein hundadrókuseiðil til — tí — til ... tú fíert hann — hann aftur?